

05.07.2024

Ερώτηση

Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: Το Πρόγραμμα «Απόλλων» είναι σε αντίθεση με το πνεύμα των ενεργειακών κοινοτήτων

Με τα άρθρα 103 και 104 του νόμου 5106 θεσπίστηκε το Πρόγραμμα Απόλλων. Πρόκειται για ένα Πρόγραμμα ανάπτυξης έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας με ή χωρίς σταθμό αποθήκευσης και εφαρμογής εικονικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού για την κάλυψη των αναγκών Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, Τοπικών και Γενικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων, Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης. Στους δικαιούχους περιλαμβάνονται και οι καταναλωτές με Κοινωνικό Οικιακό Τιμολόγιο Α (ΚΟΤ Α).

Ως Νέα Αριστερά έχουμε ασκήσει δριμεία κριτική στο εν λόγω πρόγραμμα γιατί καταστρατηγεί το ίδιο το πνεύμα των Ενεργειακών Κοινοτήτων. Δηλαδή τον εκδημοκρατισμό της παραγωγής καθαρής ενέργειας. Η κυβέρνηση προωθεί την ανάπτυξη μόνο κατ' όνομα Ενεργειακών Κοινοτήτων «από τα πάνω». Πρόκειται πράγματι για μία αρνητική παγκόσμια «πρωτοπορία» κόντρα στον ιδρυτικό τους στόχο και πνεύμα.

Το Πρόγραμμα «Απόλλων» είναι επίσης σε αντίθεση με το πνεύμα και τις αρχές του συνεργατισμού και την προώθηση της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας που ήταν και οι βάσεις των Ενεργειακών Κοινοτήτων όταν θεσπίστηκαν για πρώτη φορά με το νόμο 4513/2018.

Όπως παραδέχεται η ηγεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε σχετικό ενημερωτικό σημείωμα για το Πρόγραμμα: «σκοπός μας μέσω του προγράμματος είναι και η αξιοποίηση και όχι η περιθωριοποίηση ενός μεγάλου πλήθους έργων ΑΠΕ που αγγίζουν τα 8GW, που έχουν οριστική προσφορά σύνδεσης, καθώς επίσης και έργα που έχουν υποβάλλει αίτηση στον αρμόδιο διαχειριστή και αναμένουν να λάβουν οριστική προσφορά σύνδεσης στο επόμενο διάστημα».

Άρα, το Πρόγραμμα, ουδεμία σχέση έχει με την προώθηση της κοινοτικής ενέργειας αλλά, έχει ως μοναδικό σκοπό να συνδεθούν κάποια έργα ιδιωτών. Καμία σχέση με την ενεργειακή δημοκρατία και την καταπολέμηση της φτώχειας. Αυτή είναι και η βασική πολιτική προτεραιότητα της κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας.

Όπως επιβεβαίωσαν επίσης και οι φορείς που συμμετείχαν στη διαδικασία συζήτησης του 5106 στη Βουλή, οι Δήμοι που είναι και οι άμεσα ενδιαφερόμενοι ΔΕΝ συμμετείχαν στο σχεδιασμό του Προγράμματος «Απόλλων». Σημείωσαν επίσης ότι η εφαρμογή εικονικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού και όχι εικονικού συμψηφισμού ενδέχεται να καταστήσει το Πρόγραμμα χωρίς ενδιαφέρον για τους Δήμους αφού δεν θα καλύπτει τον οδοφωτισμό για παράδειγμα που είναι μόνο τη νύχτα.

Προβληματική είναι ακόμη η περίπτωση β της παρ. 8 του άρθρου 104 όπου, προβλέπεται ότι δύνανται να καθορίζονται χρεώσεις στους ωφελούμενους για την ενέργεια που συμψηφίζεται.

Όπως ορίζεται στην περίπτωση β της παρ. 6 του άρθρου 103 του 5106, η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος ή η Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε.) οφείλει να συστήσει εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, ΦΕΚ Α' 63/01.05.2024, μία Ενεργειακή Κοινότητα Πολιτών (ΕΚΠ) με αντικείμενο δραστηριότητας την υποστήριξη ευάλωτων καταναλωτών, ήτοι των δικαιούχων του Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου Α' (Κ.Ο.Τ. Α'). Δηλαδή έως την 1^η Ιουλίου 2024. Είναι δε ιδιαιτέρως «στενή» η έννοια της ευαλωτότητας όπως ορίζεται.

Οι δε Περιφέρειες, σύμφωνα με την παρ. 6 του ως άνω άρθρου οφείλουν, εντός αποκλειστικής προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, να συστήνουν την εκάστοτε Ε.Κ.Π., άλλως αποκλείεται η συμμετοχή στο Πρόγραμμα αυτών και των υπολοίπων ωφελούμενων ίδιας Περιφέρειας. Δηλαδή έως την 1^η Σεπτεμβρίου.

Παρόλα αυτά αναμένεται ακόμη, δύο (2) μήνες μετά, η έκδοση τόσο της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας που καθορίζει κάθε θέμα σχετικά με την υλοποίηση του Προγράμματος -το ποσοστό κάλυψης των ενεργειακών αναγκών για κάθε κατηγορία ωφελούμενων, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του Προγράμματος και των επιμέρους φάσεων αυτού, τη διαδικασία εφαρμογής αυτοκατανάλωσης με εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό, τη μεθοδολογία και τη διαδικασία επιμερισμού της παραγόμενης ενέργειας-, όσο και η κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που καθορίζει τον τρόπο χρηματοδότησης του Προγράμματος και αποζημίωσης των επιλέξιμων έργων.

Σε αυτό το πλαίσιο ενδιαφέρον παρουσιάζει η επιλογή του Δήμου Αθηναίων να προχωρήσει, κατά την 20η Τακτική Συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Αθηναίων στις 14 Ιουνίου, στη σύσταση Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών (ΕΚΠ) «Φαέθων» για να εντάξει σε αυτή τα ευάλωτα νοικοκυριά αλλά, και να δώσει τη δυνατότητα να μπορέσουν να συμμετέχουν ακόμα και πολίτες αν το επιθυμούν. Δηλαδή εκτός του πλαισίου που θα διαμορφώσει το Πρόγραμμα «Απόλλων».

Επειδή το Πρόγραμμα «Απόλλων» είναι σε κόντρα με το πνεύμα και τις αρχές του συνεργατισμού και την προώθηση της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας

Επειδή έχει ως μοναδικό σκοπό να συνδεθούν κάποια έργα ιδιωτών

Επειδή το πρόγραμμα σχεδιάστηκε χωρίς την εμπλοκή των ενδιαφερόμενων, δηλαδή της τοπικής αυτοδιοίκησης και των πολιτών

Επειδή απορία προκαλεί το πώς η κυβέρνηση θα χρηματοδοτήσει με κονδύλια από τον Ειδικό Λογαριασμό για τις ΑΠΕ ουσιαστικά έργα ιδιωτών και με ευρωπαϊκά κονδύλια, όπως αναφέρει ο νόμος, χωρίς να τίθεται θέμα κρατικών ενισχύσεων

Επειδή φαίνεται ότι δεν θα υπάρχει όφελος και άρα ενδιαφέρον από τους Δήμους να συμμετάσχουν στο εν λόγω Πρόγραμμα, όπως αποδεικνύει και η απόφαση του μεγαλύτερου Δήμου της Ελλάδας να προχωρήσει στην ίδρυση ΕΚΠ εκτός του Προγράμματος «Απόλλων»

Ερωτάται ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας:

1. Πότε θα εκδοθεί η Υπουργική Απόφαση που καθορίζει κάθε θέμα σχετικά με την υλοποίηση του Προγράμματος;
2. Πότε θα εκδοθεί η Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που καθορίζει τον τρόπο χρηματοδότησης του Προγράμματος και αποζημίωσης των επιλέξιμων έργων;
3. Εγείρει ζήτημα κρατικών ενισχύσεων το σχήμα χρηματοδότησης επί της ουσίας ιδιωτικών έργων μέσω του Προγράμματος «Απόλλων»;
4. Πώς η εφαρμογή εικονικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού αντί του εικονικού συμψηφισμού θα καλύψει ανάγκες των Δήμων όπως είναι ο οδοφωτισμός;
5. Πώς είναι δυνατόν να εφαρμοστεί ένα Πρόγραμμα που αντίκειται στο πνεύμα και στις αρχές των Ενεργειακών Κοινοτήτων Πολιτών, όπως αυτές περιγράφονται τόσο στο εθνικό δίκαιο, όσο και στο ευρωπαϊκό δίκαιο και συγκεκριμένα στο άρθρο 16 της Οδηγίας 2019/944;
6. Δήμοι που έχουν συστήσει πριν από την έκδοση των σχετικών Υπουργικών Αποφάσεων Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών, όπως είναι ο Δήμος Αθηναίων, θα ενταχθούν υποχρεωτικά στο Πρόγραμμα «Απόλλων»;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)

Ηλιόπουλος Αθανάσιος (Νάσος)

Τζούφη Μερόπη
Τσακαλώτος Ευκλείδης
Φερχάτ Οζγκιούρ